

4. Як вибрати велосипед. URL: <http://velosiped-ua.blogspot.com/2011/09/blog-post.html> (дата звернення: 21.02.2019).

УДК 343.98

*Горбань Т. А., судовий експерт Запорізького НДЕКЦ МВС
України,
e-mail: gorbantatyanaa@gmail.com*

ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРСОНАЛЬНОГО КОМП'ЮТЕРА ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

За останні роки технологічний прогрес сприяв глобальній інформатизації та комп'ютеризації суспільства у всіх сферах життєдіяльності. Ключовим елементом сучасного цифрового суспільства є персональний комп'ютер, який є невід'ємною частиною всіх офісних приміщень підприємств та установ, як засіб праці дозволяє підвищувати економічну ефективність бізнесу. У побутовому житті персональний комп'ютер зайняв важливе місце, став джерелом комунікацій людини, як пристрій для виходу до інтернет-простору та соціальних мереж, листування; мультимедійним пристроєм: перегляд аудіо- та відеофайлів; універсальний зберігач особистої персональної історії користувача.

Глобальна комп'ютеризація суспільства привела до того, що персональний комп'ютер став об'єктом розгляду у цивільних, адміністративних справах і кримінальних провадженнях. У зв'язку з цим одним із актуальних питань товарознавчої експертизи на сьогоднішній день є визначення ринкової вартості персонального комп'ютера.

Особливістю під час проведення судової товарознавчої експертизи є те, що персональний комп'ютер являє собою пристрій, до складу якого входять як окремі універсальні елементи, які застосовуються в повсякденному житті, так і складові, які не можуть використовуватись окремо в інших цілях. Компонування складових елементів персонального комп'ютера задовольняє індивідуальні потреби споживача, тому зазначені особливості персонального комп'ютера як об'єкта товарознавчої експертизи ускладнюють процес визначення його вартості, адже для ідентифікації та класифікації предмета дослідження експерту потрібні дані щодо марки, моделі, серії та року випуску, періоду експлуатації кожної окремої складової персонального комп'ютера.

Згідно з державним стандартом, персональний комп'ютер – це комп'ютер, призначений переважно, для автономного використання людиною [1].

Більш широке визначення, яке застосовується на практиці: персональний комп'ютер – це електронна обчислювальна машина, що призначена для зберігання і переробки інформації, та має універсальні функціональні можливості.

Персональний комп'ютер складається з монітора, системного блоку, клавіатури та мишки.

Монітор – електронний пристрій для відображення інформації. Сучасні монітори бувають кількох типів: на основі електронно-променевої трубки (CRT), рідкокристалічні, плазмові, проекційні та OLED-монітори.

Системний блок – корпус комп'ютера, функціональний елемент, який захищає внутрішні компоненти комп'ютера від зовнішнього впливу та механічних пошкоджень, підтримує необхідний температурний режим у середині системного блоку, екрану є створені внутрішніми компонентами електромагнітні випромінювання та є основою для подальшого розширення системи. Системні блоки зазвичай виробляються з деталей на основі сталі, алюмінію та пластмаси, також інколи використовують такі матеріали, як деревина та органічне скло.

Безпосередньо системний блок являє собою корпус, в якій може бути вбудовано: центральний процесор, материнська плата, жорсткий диск (твердотільний накопичувач), блок живлення, карта розширення, оперативна пам'ять, дисководи, відеоадаптер та інші сумісні комплектуючі.

Центральний процесор – основний компонент комп'ютера, призначений для керування всіма його пристроями та виконання арифметичних і логічних операцій над даними.

Материнська плата – плата, на якій містяться основні компоненти комп'ютера, що забезпечують логіку. Плата є основою не лише персонального комп'ютера, а також смартфонів, гральних консолей.

Жорсткий диск (твердотільний накопичувач) – накопичувач інформації, основа якого виконана з твердого матеріалу, виконує функцію енергонезалежного носія інформації (комп'ютерної пам'яті чи нагромаджувача інформації) з довільним доступом.

Комп'ютерний блок живлення – блок живлення (вторинне джерело живлення), призначений для забезпечення вузлів комп'ютера електричною енергією постійного струму. У його завдання входить перетворення мережевої напруги до заданих значень напруги живлення, її стабілізація і захист від незначних перешкод з боку електричних мереж живлення. Також, завдяки вбудованому вентилятору, він бере участь в охолодженні системного блоку.

Карта розширення – плата, яку поміщають в слот материнської плати комп'ютерної системи з метою додавання додаткових функцій. Один край карти розширення оснащений контактами, які відповідають слоту материнської плати. Контакти забезпечують електричне з'єднання між компонентами карти і материнської плати.

Оперативна пам'ять – швидкодіюча пам'ять, призначена для запису, зберігання та читання інформації у процесі її обробки.

Відеоадаптер – електронний пристрій, частина комп'ютера, призначена для генерації та обробки зображень з подальшим їхнім виведенням на екран периферійного пристрою.

Дисковід – контролер зовнішніх запам'ятовуючих пристроїв, комп'ютерний пристрій управління введенням-виведенням інформації (даних) для записування-зчитування на змінні диски, важливий різновид комп'ютерних накопичувачів.

Миша – один із вказівних пристроїв введення, який дає змогу користувачеві через інтерфейс взаємодіяти з комп'ютером.

Клавіатура – сукупність розміщених у певному порядку клавіш пристрою, що використовується для введення і редагування даних, а також керування виконанням окремих операцій [2].

Асортимент складових персонального комп'ютеру постійно розширюється та змінюється, технології виробництва вдосконалюються, впроваджуються нові досягнення науки та техніки.

Першочерговим завданням для експерта є ідентифікація об'єкта дослідження та визначення його приналежності до класифікаційних груп.

Персональний комп'ютер можна класифікувати як: клас – споживчі непродовольчі товари, підклас – електропобутові товари, група – комп'ютери, комп'ютерні складові та сумісні пристрої, підгрупа – комп'ютери, вид – персональний комп'ютер.

Однією із особливостей товарознавчої експертизи є проведення дослідження як за наявності об'єкта дослідження, так і за його відсутності [3].

У разі дослідження персонального комп'ютера без надання об'єкта використовуються вихідні дані: марка, модель та дата (період) початку або строк експлуатації, рік випуску, обсяг пам'яті, стан об'єкта дослідження та дата, на яку необхідно визначити ринкову вартість. Обов'язково необхідно зазначати всі зміни (заміни) комплектуючих, їх маркувальні позначення та дату такої заміни. Всі необхідні дані зазначені в товарному чеку, рахунку-фактурі або керівництві з експлуатації та в інших джерелах.

За наявності об'єкта дослідження визначається ринкова вартість монітору, клавіатури, мишки та системного блоку. Особливість оцінки персонального комп'ютера виникає при дослідженні саме системного блоку, оскільки відкриття корпусу системного блоку, розбирання на окремі складові та їх ідентифікація виходить за межі спеціальних знань експерта-товарознавця.

У випадку, коли персональний комп'ютер було придбано в укомплектованому вигляді (базовій комплектації) та в системному блоку не змінювались комплектуючі, експерту достатньо даних, дослідження проводиться на основі вихідних даних, без урахування надання об'єкта дослідження.

При проведенні судової товарознавчої експертизи системного блоку, який складається з багатьох функціональних елементів, які було самостійно встановлено (не базова комплектація) або замінено, чи інформація щодо зміни комплектації відсутня – необхідно залучення фахівців у галузі комп'ютерно-технічних технологій. У такому випадку експерт-товарознавець визначає ринкову вартість системного блоку (корпусу) та складових (центральный процесор, материнська плата, жорсткий диск (твердотільний накопичувач), блок

живлення, карта розширення, оперативна пам'ять, дисководи, відеоадаптер та інші сумісні комплектуючі) окремо.

Таким чином, враховуючи особливості дослідження персонального комп'ютера, важливо звернути увагу, що укомплектований системний блок є складним пристроєм, тому при визначенні ринкової вартості, під час проведення судової товарознавчої експертизи потребує залучення фахівців комп'ютерно-технічних технологій.

Список використаних джерел:

1. ДСТУ 2938–94 Системи оброблення інформації. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=77434 (дата звернення 23.02.2019).
2. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Персональний_комп'ютер (дата звернення 23.02.2019).
3. Методика визначення вартості майна. Харків : Харківський НДІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса, 2004 (реєстраційний код реєстру методик – 12.1.15).

УДК 343.98

*Губарева В. М., ст. наук. співробітник і Харківського НДІСЕ,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1425-4469>,
e-mail: victory2006@ukr.net*

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ТОВАРОЗНАВЧИХ ЕКСПЕРТИЗ

Проведення дослідження щодо якості ювелірних виробів в межах компетенції експерта товарознавця проводяться органолептичним методом.

Вимоги до якості ювелірних виробів:

— парні вироби (сережки, запонки) мають бути підібрані за розмірами, формою, видом огранки і кольором вставок. Незначні відмінності у відтінках кольору вставок не є ознакою браку. Якщо напівпари мають асиметричну конструкцію верхівки, то вони повинні бути підібрані в пару за принципом дзеркального відображення. Клейма на парних виробах (сережках, запонках) повинні мати однаковий текст і позначення, розташовуватися на одних і тих самих елементах;

— на поверхні виробів не має бути тріщин, раковин, заусенців. На неліцевих поверхнях допускаються незначні пористість, хвилястість, сліди інструменту. Емалеві покриття виробів повинні бути гладкими, блискучими, без сколів, тріщин, пропусків, просвітів, плям та видимих під прозорою емаллю дефектів металу;

— на емалевих покриттях виробів (окрім предметів сервіровки столу і прикрас інтер'єру) не має бути подряпин, міхурів, включень, пір, напливів на канти і перегородки;

— зварні та паяні шви у виробах повинні бути щільними, рівними і без пропалів. З боку лицьової поверхні виробу шви повинні бути близькими за кольором до сплаву, з якого він виготовлений;

— штамповані, чеканні, філігранні, різьблені та гравіровані малюнки на поверхні виробів повинні мати чітке зображення;

— вставки повинні бути закріплені в оправі нерухомо, при цьому можливість випадання вставок повинна бути виключена;

— у разі крапанового закріпці і закріплення в корнери – крапани і корнери повинні бути заправлені, а кінці їх щільно притиснуті до поверхні вставок. У разі глухого закріплення касті повинні обжимати вставки по рундісту щільно, без зазору. Вставки з перлів, коралів, янтарю, раковин, каменю допускається кріпити на клей у поєднанні з глухим закріпленням або на клей і на штифти;

— замки у виробах повинні виключати мимовільне відкриття;

— конструкція деталей кріплення сережок і брошок повинна забезпечувати правильне положення виробів у разі використання;

— елементи одного виробу повинні бути однакового кольору і форми (якщо тільки це не передбачено дизайном виробу);

— новий ювелірний виріб зі сплаву золота чи срібла, без вставок, незалежно від найменування, повинен мати етикетку з наступними обов'язковими реквізитами маркування: найменування й товарний знак підприємства виробника, назва виробу, назва і проба дорогоцінного металу, розмір каблучки, браслету, ланцюжка, довжина приєднувальної